

Gerloczy Márton

Thaiföldi jegyzetek

Hangya

Tegnap délután a hasamon fekvve egy hangyára lettem figyelmes a homokban. Egyedül volt. Én is. Fújt a szél, csapkodtak a hullámok, napoztak a svédek. Gondoltam, visszafekszem, és becsukom a szemem, de ebben nem találtam semmi érdekeset. Az aktív pihenést nem nekem találták ki, képtelen vagyok tíz percnél tovább feküdni a homokban vagy tíz percnél tovább pancsolni vagy úszni a vízben. Nem megy. A hullámokat még elhallgatom, mert abban van ritmus meg dallam, az eget még elnézegetem, mert akkor tudom viszonyítani ezt a nevetséges színjátékot valamihez, de a strandolást, azt nem nekem találták ki. Feltérdeltem, hogy megkeressem a hangyát. A bokámnál járt. Fölé hajoltam, és követtem. Egészen közel hajoltam hozzá, hogy valóságos legyen, hogy lássam a csáprágóját, a szemét, a lábait, hogy lássam a hangyát, ne csak azt a gyorsan mozgó fekete foltot, amit hangyának szokás nevezni. Úgy öt méterre lehetett a víztől, és rettenetes akadályok állták útját. Lábnyomok, mélyedések, heggyek, völgyek, dűnék. Végtelen sivatag. Valahányszor megpróbált egy gödörből kimászni, hatalmas köveket és sziklákat magával rántva zuhant vissza a mélybe. Az ilyen események alkalmával a hangya néha, nem minden esetben, de a nagyobb zuhanások alkalmával összegörnyedt, és egy darabig mozdulatlanul feküdt a mélyben, mint akit gyomron vágtnak, aztán erőt vett magán, és folytatta az útját. Kihaltabb vidékre érkezett, amit korábban elsimítottak már a hullámok. A lépteit is felgyorsította, és akadálytalanul tört előre a lecsempézett pusztán. A távolban, mintha félelmetes havas hegycsúcsok lennének, már feltűntek a hatalmas hullámok, és az egyre közelebb és közelebb csapó fehér habok. Egyre nagyobb lett az a hangya, minél tovább néztem, annál nagyobb lett az a hangya, mert a világ méreteit már hozzá viszonyítottam és nem magamhoz, és ahogy megértettem a méreteit, már biztos lehettem abban, hogy a hangya hamarosan elpusztul, túl messzire került a bolytól, talán a szél fújhatta el, és nincs esélye túlélni ezt a sivatagot és ezt a magányt és céltalanságot. Hirtelen irányt váltott, és megindult a tenger felé. Az első hullám nyelve alig pár centire állt meg előtte és húzódott vissza. A hangya fellelkesedett, egyre gyorsabban szaladt a tenger felé, aztán amikor elérte a belvizes talajt, két lábra állt, letépte és elhajította a potrohát, amit felkapott és elragadt a szél, aztán kitepte magából a fullánkját, és a kezébe szorítva széttárta a karját, és mielőtt elcsapta volna a hullám, azt üvöltötte, hogy a kurva anyááááá!

A fegyelmezett író

Az író a hegyekben dolgozik, a dzsungel mélyén, amikor a háztól a budiig vezető úton megmarja egy kobra. A marás rendkívül fájdalmas. Az író a földön fetreng, a bokáját szorítja. A kígyó már sehol. Az író megnézi a sebet, és látja, hogy a bokája máris bedagadt. Megmart egy kobra, gondolja magában. Tisztában van vele, hogy meghal, mert a legközelebbi település egy órára van autóval, de nincs autója, és legfeljebb 45 percig maradhat még életben. A szeretteire gondol, hogy fel kéne hívja őket, és el kéne mondja, hogy mennyire szereti őket, a barátnőjére, édesanyjára gondol, és eszébe jut a bankja is, valamint hogy kire kéne hagynia a jogait, illetve eszébe jut Csermely T. Béla irodalomkritikus is, akit el kéne küldjön a kurva anyjába, mert ennél alkalmasabb időpont erre már biztosan nem adatik, gondolja az író, de végül úgy dönt, hogy fegyelmezi magát, mert még meg kell írjon egy nagyon fontos novellát, egy novellát, amit még senki sem írt meg azelőtt. A novella arról szól majd, hogy milyen egy kobramarás, mi történik az emberrel a marás és a halál között, és milyen beledögleni egy kobramarásba, gondolja az író, és siet vissza a házba, hogy elkezdje a munkát, amire már csak 25-30 perc áll majd rendelkezésére. Leül az asztalához, és dolgozni kezd, de amikor a neurotoxin megkezdí bénító hatását az író idegrendszerére, és az idegsejtek közötti ingerületátvitelt is elkezdí akadályozni, elveszti uralmát a munka fölött, a telefonjáért nyúl, és tárcsáz.

- 42 – Halló, tessék, Csermely T. Béla – szól bele az irodalomkritikus a vonal másik végén.
– Bazd meg az anyád, Béla! – kiáltja az író, és elájul.

Rajz

Kettesben maradtunk Kitikunnal.

- Kérdezhetek valamit?
- Mi lenne az?
- Itt volt egy európai lány az apjával. Nem beszélgettünk, de lerajzolt.
- Lerajzolt.
- Igen! Ez mit jelent nálatok?
- Nálunk? Honnan jött a lány?
- Ukrajnából.
- Hát, az attól függ! Lehet, hogy képzőművésznek tanul, és mindent lerajzol. Vagy csak szeret rajzolni, és mindent lerajzol. Megnézhetem a rajzot?
- Kitikun megmutatta a rajzot.
- Hány éves volt ez a lány, 15?
- Nem, legalább 25.
- És mást nem rajzol le?

- Mást nem.
- Akkor tetszel neki.
- Biztos?
- Tuti.

Másiksziget

Tegnap át kellett hajóznom egy másik szigetre. Egy nagyobb szigetre. A hivatalba. Nagyon furcsák ott az emberek. Kiabálnak, hóbörögnek, idegeskednek, sőt olyat is láttam, akinek remegett a keze és tikkelt a szeme az idegességtől. Az autók ott nem haladnak az úton, hanem araszolgatnak egymás után. Az autók ott nyugodtabbak, gondoltam. Ittam igazi kávévét. Sétáltam egy zsúfolt utcán. A boltokban csupa felesleges, haszontalan dolgot árultak. Nem vettem semmit. A kutyák nem feküdtek ki az út közepére, és nem ugatták meg az embereket, ahogy nálunk teszik. A kutyák ott nyugodtabbak, gondoltam.

Banán

Hosszú és fáradságos munka megismerni a banánt. Amikor elhatározzuk, hogy banánt fogunk enni, amikor eldöntjük, hogy mostantól mindig lesz a háznál banán, akkor elmegyünk a zöldségeshez, és kiválasztjuk a nekünk tetsző banánfűrtöt. Érett banánt választunk, aztán hazavisszük. A banánt először lerakjuk a teraszon a padra, aztán soha többé nem rakjuk a padra, mert a banánt ellepik a hangyák, kicsik, nagyok, vörösek, feketék és olyan aprók is, hogy még a színüket sem látni tisztán. Azután a banánt kidobjuk a picsába. Másodszorra az érett banánfűrtünket a szárítókötélre akasztjuk, és onnan csemegézünk belőle, egészen addig, a második napig, amikor is azt vesszük észre, hogy a banánunk megrohadt. Ekkor ezt a fűrtöt is kidobjuk a picsába, és megyünk a zöldségeshez. A zöldségesnél ezúttal éretlenebb, de már valamelyest sárgás banánt választunk, amit aztán a harmadik napon dobunk ki a picsába, amikor a tíz banánból már csak két-három maradt a fűrtön. Eltelik tíz nap is, mire rájövünk arra, hogy a zöldségesnél kizárólag zöld, azaz zöld banánt szabad vásárolnunk. Innentől kezdve az életünkre már nem lehet semmilyen panasz.

Keleti blokk

- Hát akkor erre innunk kéne. Szereted a tequilát?
 - Két hónapja nem ittam töményet.
 - Nem szereted a töményet?
 - Mondom, két hónapja nem ittam, de különben iszom töményet. Hogyne!

- Akkor a vendégem vagy. Koccintanunk kell.
- Mire is kéne koccintanunk tulajdonképpen?
- Hát arra, hogy te vagy az első ember a keleti blokkból, akiben megbízom.
- Miért, milyenek az emberek a keleti blokkból?
- Nem is tudom. Nyolc éve csinálom ezt a kocsmát. Még soha nem voltam Európában, de talán éppen ezért érdekesebb lehet az én nézőpontom, találkoztam én már itt a világ összes emberével, és annyit megtanultam, hogy nem számít, hol születtél, nem attól leszel jó vagy rossz ember, de ezek a figurák a keleti blokkból... nem is tudom. Nagyon elbaszottak. Na? Iszunk?
- Iszunk.

Hiány

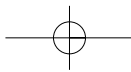
A városban jó. A városban van kávé. Nagyon hiányzott egy jó kávé. Megittam. Rájöttem, hogy nem is hiányzott annyira. A városban van tévé is. Bekapcsoltam, mert már hiányzott a tévé. Aztán kikapcsoltam. Rájöttem, hogy nem hiányzott a tévé. A városban boltok vannak, ahol vásárolni lehet. Bementem a boltokba, mert nagyon hiányoztak a boltok, de kiderült, hogy a boltok a legkevésbé sem hiányoztak. Az öbölben jó volt, az öböl az hiányzik, de leginkább azok hiányoznak, akik ott voltak az öbölben. Azok a városiak. Akiknek nem hiányzik a város.

44

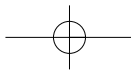
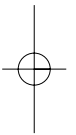
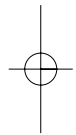
Magyarország

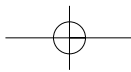
Magányos esti sörözésemet egy részeg, bandzsa brit zavarta meg a mi nap. Leült velem szemben.

- Na! Ne aggódj!
- Oké, nem aggódom.
- Honnan jöttél?
- Magyarország.
- Magyarország! Magyarország! Kibaszott Magyarország!
- Az!
- Olvastam egy könyvet arról a diktátorról, mi volt a neve?
- Nem tudom. Mikor olvastad?
- Ceausescu! Az Románia. Mi a fasz volt a neve? Ne haragudj, ez az egész dolog ott a berlini faltól arra...
- Keletre.
- Ja! Magyarország! Mi volt a neve a diktátornak?
- Nem tudom, melyikre gondolsz. Volt egypár. Meg van egy új is. Orbán?
- Mi?
- Viktor Orbán.
- Faszom!

- János Kádár?
 - Az-az! János Kádár. Hány éves vagy?
 - 33.
 - Akkor tulajdonképpen egyidősek vagyunk, én 57. Honnan jöttél?
 - Magyarország.
 - Magyarország! Bazdmeg!
 - És te? Te honnan vagy?
 - Anglia. London.
 - Itt vagy az egész szezonra?
 - Itt élek, bazdmeg.
 - Az az egész szezon.
 - Mi van?
 - Semmi.
 - Magyarország...
- Megérkezett a feleség, egy leharcolt, dühös thai asszony, kezében a számlával.
- Gareth, nem fizettél.
 - Bazdmeg!
 - Be vagy rúgva, és nem fizettél.
 - De fizettem.
 - Csak a sajátodat, az enyémet nem fizetted.
 - Fizesd ki magadnak.
 - Gareth, nagyon nem szép, amit csinálsz, menjél haza, de előbb fizesd ki a számlámat.
 - Megtennéd, hogy megpróbálsz latinul beszélni, te hülye picca?
 - Szeretlek.
 - Gyere ide, én is szeretlek.
 - Részeg vagy, nézzél magadra!
 - Te ezt nem érted, bazdmeg. Én ma golfoztam. Kibaszottul golfoztam.
 - Tudom, hogy golfoztál.
 - Kibaszottul fárasztó a golf, nem tudsz te szart se! Hé! Te honnan jöttél?
 - Magyarországról.
 - Bazdmeg. Magyarország! Hol is van az, mi is az?
 - Gareth, indulás!
 - Menjél, majd utánad megyek, ne rikácsolj itt.
 - Nem tudsz járni sem.
 - Járnai? Én ma golfoztam, bazdmeg. Magyarország. Ne haragudj, fogalmam nincs. Volt az a diktátor, olvastam róla egy könyvet. Egy csomó könyvet olvastam, bazdmeg. De minek!
- Megszólalt az Imagine, Gareth a magasba emelte a kezét.
- No heaven! Ismered ezt a számot?
 - Aha.
 - Bazdmeg, mekkora szám! Honnan is jöttél?
 - No countrys.

- Mi van?
- Juhúú!
- Na! Indítsd a motort, te hülye picca.
Az asszony felült a motorra.
- Köszönjük.
- Semmi gond.

Gareth elindult szédelegve az utcán. Az eget nézte, és az Imagine-t énekelte. A brotherhood of man...

Az asszony lassan követte őt a motorral.

Bőr

46

Levedlem magyar bőröm, levedlem szorongásomat, gyanakvásomat, ingerültségemet, haragomat, rosszindulatomat, gőgömet és sértődöttségemet, és közben észreveszem, hogy ez mind ugyanaz, ez egy anyag, a bőr, amelyben élek, európai bőr, kelet-európai bőr, magyar bőr, levedlem szépen lassan egy hónap, öt hét alatt, levedlem az általános félelem, a halálfélelem bőrét, nem szúr már a szívem, mert nem félek tőle, és a májam sem zsugorodik, mert nem félek tőle, nem gondolok rá, a halál érdektelen, barátságos, távoli ismerős csupán, egyelőre nem vagyok kíváncsi rá, nem reszketek már, hogy valami történni fog, valami rossz, nincs rajtam már a bőr, amiről nem is tudtam, hogy rajtam van, hogy van, hogy ebből van, most levedlem szépen az idegesség és izomgörcs bőrét, a magyar bőrt, amit a halálfélelem anyagából szőttek, aztán, ahogy közeledik a pillanat, mint az ár, az indulás pillanata, az ár érkezésének pillanata, amely mindent elmos, idefent a tízmilliós nagyvárosban, az indulás előtt, kapkodva és idegesen, mintha sietnék valahová, elkezdem magamra húzni ezt a bőrt, a magyar bőrömet, és szépen lassan felkúszik a testemen a szorongás, a gyanakvás, az ítélkezés, a harag és ingerültség, és a halálfélelem, egy instant kávét iszom, és gyorsan gépelek, mert ez most az utolsó pillanat, még kapok levegőt, még nem fedte be az arcomat, még szírpant egy utolsót az élő ember, de hamarosan beterít és eltakar, és a nedves, agyagos föld súlya alatt a süket és vak és szagtalan sötétségben ébredésre vár majd az emlékezet.

